

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ &
ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Κύπρου 68 - Ηγουμενίτσα

Ταχ. Κώδ.: 461 00

Πληρ/ρίες: Α. Κουκουλά, Π. Πέτσιος

Τηλέφωνο: 26650.29177 / 8

E-mail: efathe@culture.gr

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Υπουργού
Πολιτισμού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
ΥΠΠΟ
3. Δ/ση Βυζαντινών και
Μεταβυζαντινών Μνημείων

ΘΕΜΑ: Έγκριση Αρχιτεκτονικής Μελέτης αποκατάστασης του ιερού ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Τ.Κ. Πετροβίτσας, Δήμου Σουλίου, Π.Ε. Θεσπρωτίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 4858/2021 «Κύρωση κώδικα νομοθεσίας για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».
2. Τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥ/ΔΟΕΠΥ/275923/40952/379/24.10.2014 (ΦΕΚ 2891/Β/29-10-2014) για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού στις Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες και Δημόσια Μουσεία αρμοδιότητας ΓΔΑΠΚ και ΓΔΑΜΤΕ του ΥΠΠΟΑ.
3. Την εκπονηθείσα από την ΕΦΑ Θεσπρωτίας αρχιτεκτονικής μελέτης, για την αποκατάσταση του ιερού ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Τ.Κ. Πετροβίτσας Δήμου Σουλίου.
4. Το με αρ. πρωτ.ΥΠΠΟ/66516/16.02.2026 έγγραφό μας (εισήγηση προς το Τ.Σ.Μ. Ηπείρου)
5. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Τ.Σ.Μ. Ηπείρου (πράξη 2/2026) για την έγκριση της εν θέματι μελέτης, η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αρ. πρωτ.101217/09.03.2026 εισερχόμενο έγγραφο.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Εγκρίνουμε την εκπονηθείσα από την ΕΦΑ Θεσπρωτίας αρχιτεκτονική μελέτη, για την αποκατάσταση του ιερού ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Τ.Κ. Πετροβίτσας, Δήμου Σουλίου, σύμφωνα με την ομόφωνη θετική γνωμοδότηση (πράξη 2/2026) του Τ.Σ.Μ.Η. Ηπείρου.

Οι εργασίες που θα πραγματοποιηθούν είναι οι εξής:

- Εξωτερικό κέλυφος

Καθαίρεση όλων των σύγχρονων επιχρισμάτων και αρμολογημάτων και στη συνέχεια νέα αρμολόγηση όλων των επιφανειών με στόχο την οπτική συνοχή των όψεων. Ενδεχόμενες επιπρόσθετες εργασίες στις λιθοδομές, όπως συρραφή ρωγμών, ενέματα λιθοδομών κ.α. βάσει στατικής μελέτης που θα εκπονηθεί. Δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις κονιαμάτων για τη συμβατή σύσταση κονιαμάτων αποκατάστασης με τα παλιά.

Περαιτέρω, στην ανατολική πλευρά προτείνεται η διάνοιξη και ανακατασκευή, του φραγμένου ανοίγματος άνωθεν της ανίδας της πρόθεσης.

- Στέγη

Αφαίρεση της εσωτερικής οροφής του κυρίως ναού που αποκρύπτει τις τοιχογραφίες και αλλοιώνει τις εσωτερικές αναλογίες του χώρου. Για τους ίδιους λόγους, αντικατάσταση της στέγης με νέα εμφανής εσωτερικά, με κορφιά και αμείβοντες, οι οποίοι θα εδράζονται στον υφιστάμενο στρωτήρα. Σε περίπτωση που κριθεί από τη στατική μελέτη απαραίτητη η περαιτέρω ενίσχυση της, προτείνεται να πραγματοποιηθεί μεικτή κατασκευή με ξύλινους αμείβοντες και μεταλλικούς ελκυστήρες. Όσον αφορά τα στοιχεία που διατηρούνται από προηγούμενες φάσεις, προτείνεται η μελέτη τους για την ένταξή τους στη νέα στέγη ή όχι. Με τον ίδιο τρόπο θα στεγασθούν και οι υπόλοιποι χώροι του ναού. Η επικάλυψη της στέγης και των ανσίδων θα πραγματοποιηθεί με κεραμίδια βυζαντινού τύπου, τα οποία θα τοποθετηθούν με κονίαμα (κολυμβητά), κατόπιν στεγάνωσης και μόνωσης.

- Εσωτερικά

Καθαίρεση όλων των εσωτερικών επιχρισμάτων, όπου δεν υπάρχουν τοιχογραφικά στρώματα, και κατασκευή νέων. Τα νέα επιχρίσματα θα είναι με κονιάματα με βάση τη φυσική υδραυλική άσβεστο, χωρίς τσιμέντο και με υψηλή διαπνοή, έτσι ώστε να μην παράγουν υδατοδιαλυτά άλατα και να μην σχηματίζουν εξανθήσεις για την προστασία των τοιχογραφιών. Προτείνεται να έχουν ουδέτερο χρώμα, έτσι ώστε να αναδεικνύονται οι τοιχογραφίες του ναού.

Καθαίρεση των σύγχρονων δαπέδων και διερεύνηση τυχόν ύπαρξης αρχικού. Στην περίπτωση που διατηρείται αρχικό δάπεδο θα αποκατασταθεί και οι απαιτούμενες συμπληρώσεις και δαπεστρώσεις θα γίνουν με νέο υλικό, το οποίο θα εναρμονίζεται αισθητικά με το αυθεντικό. Σε περίπτωση που δεν βρεθεί το αρχικό δάπεδο θα τοποθετηθεί σε όλους τους χώρους κοινό υλικό: λαξευμένες λίθινες ορθογωνισμένες πλάκες. Σε κάθε περίπτωση η στάθμη των δαπέδων θα είναι ενιαία και, συγκεκριμένα, στην αρχική στάθμη του κυρίως ναού, ώστε να αποκαλυφθούν τα κατώτερα τμήματα των τοιχογραφιών.

- Κουφώματα

Όλα τα νεωτερικά κουφώματα θα αντικατασταθούν με νέα ξύλινα βάσει μελέτης εφαρμογής. Η παλαιά ξύλινη θύρα του νάρθηκα θα συντηρηθεί. Τα ανοίγματα που έχουν σφραγιστεί πρόχειρα θα διανοιχθούν και θα τοποθετηθούν νέα κουφώματα. Ειδική μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην εξασφάλιση των ειδικών συνθηκών του εσωτερικού (επίπεδα υγρασίας και θερμοκρασίας) μετά την τοποθέτηση των νέων κουφωμάτων για την προστασία των τοιχογραφιών, το οποίο αποτελεί αντικείμενο απαιτούμενης μελέτης συντήρησης των τοιχογραφιών.

- Λοιπές εργασίες

Οι μονάδες κλιματιστικών που βρίσκονται στην νότια και βόρεια όψη θα πρέπει να απομακρυνθούν και οι νέες εγκαταστάσεις θα είναι βάσει της απαιτούμενης ηλεκτρομηχανολογική μελέτης. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί αν η ανερχόμενη υγρασία που υφίσταται στη βόρεια όψη οφείλεται σε αστοχία της κατασκευής της αποστραγγιστικής τάφρου ή/ και στον βράχο όπου θεμελιώνεται η τοιχοποιία. Προτείνονται ενδεικτικές θέσεις διερευνητικών τομών στη θεμελίωση των λιθοδομών, οι οποίες θα

μπορούσαν να δώσουν στοιχεία τόσο για την κατασκευή όσο και για την κατάσταση διατήρησής της τάφρου, έτσι ώστε να προταθούν οι αντίστοιχες εργασίες. Τέλος, για την ανάδειξη της διακοσμημένης ανατολικής πλευράς, προτείνεται οι τάφοι που βρίσκονται στο ανατολικό τμήμα του περιβάλλοντα χώρου του ναού να απομακρυνθούν σταδιακά σε απόσταση τουλάχιστον 5μ. και να διασφαλισθεί μελλοντικά ότι δεν θα τοποθετηθούν εκ νέου στη θέση αυτή.

Όλες οι εργασίες θα πραγματοποιηθούν με τον τρόπο που περιγράφεται στην εκπονηθείσα αρχιτεκτονική μελέτη αποκατάστασης του μνημείου, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης και υπό την επίβλεψη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας κατά την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Προϊστάμενος της Εφορείας

Ιωάννης Χουλιαράς
Αρχαιολόγος

